

FABIO VOLO

Elveszett idő¹

Kovacsics Zsuzsanna fordítása

2. fejezet

Ő

Két éve ment el, vagy tegnap este, vagy el se ment, nem tudom. Ha már nem vagy együtt azzal, akivel együtt szeretnél lenni, akkor az a valaki a legelképzelhetetlenebb pillanatokban képes megjelenni a gondolataidban. Hirtelen megostromolnak az emlékek és az emlékképek. Amikor a jelen egyetlen pillantására sem méltat, jól esik visszahúzódní az elmúlt idő rejtekeibe. „I’ll trade all my tomorrows for a single yesterday...”: minden holnapomat elcserélném egyetlen tegnaperé, ahogyan Janis Joplin éneklí.

Ha már nem vagy együtt azzal, akivel együtt szeretnél lenni, akkor éjjel kinyújtot a kezéd a sötétben, és tapogatózol, hogy megérintsd. Hajnalban, amikor felébredsz és odanézel a helyére, ahol feküdni szokott, megdörzsölöd a szemed abban a reményben, hogy csak a fáradtság miatt nem látod. Kifut a kávéd a tűzhelyre, mert megfeledkezel róla, hogy odatetted. Kétszer szódot meg a téstát. Vagy meg se szódot.

Ha már nem vagy együtt azzal, akivel együtt szeretnél lenni, rendbe raksz egy csomó mindent, átértelmezel egy csomó gondolatot. Takarítás, lekaparsz, levakarsz, összeszedsz, rendbe teszel, kidobsz. Szöget versz a falba, a fába, a semmibe. Veszél ezt-azt, hogy kitöltsd az üres tereket. Visszalapozol olvasás közben, mert nem jutnak el a szavak a tudatodig, és mire erre rájössz, már egyáltalán nem érted, hogy miről is van éppen szó. A DVD-n is állandóan le kell nyomnod a REWIND gombot, mert nem tudod követni, hogy mi történt.

Ha már nem vagy együtt azzal, akivel együtt szeretnél lenni, akkor egyszerűen visszamész az időben. Sokkal többet nézel hátra, mint előre. Mint amikor utazás közben a hajótat korlátjának támaszkodsz, ahelyett, hogy a hajóorr korlátjának dőlnél.

Ha már nem vagy együtt azzal, akivel együtt szeretnél lenni, nem kell telefonálnod a munkahelyedről azzal, hogy késésben vagy. Mert ez senkit

¹ A regény első részének magyar fordítását a *Palócföld* 2017/1. számában olvashatják.

sem érdekel, mert téged senki se vár. És amikor hazaérsz, nincs kinek panaszkodni, hogy rossz napod volt. Nem túl jó.

Észreveszel minden változást, a legapróbbat is, ami egyszerűen azért van, mert nincs asszony a házban: napokig bent marad a szemeteszsák, még akkor is, ha a bejárati ajtó elé teszed le. A vécépapír a földre vagy a radiátorra van téve, sosincs a helyén. A lepedőnek nincs olyan illata, mint azelőtt volt. Még mindig emlékszem, milyen illata volt a lepedőjének, amikor eleinte nála aludtam. Nálam csak azóta volt érezhető az az illat, hogy összeköltöttünk. Most megint egyedül lakok, és ő magával vitte az összes kellemes illatot. Még a csend sem ugyanolyan azóta, hogy elment. Gyakran volt közöttünk csend, mert az volt a szép a kapcsolatunkban, hogy nem éreztük kötelezőnek, hogy szórakoztassuk egymást. Szép volt vele a csend, kerek, lágy és befogadó, nem úgy, mint most, amikor kényelmetlen, szúrós és hosszú. Őszintén szólva most valahogy túl zajos nekem a csend. Egyáltalán nem tetszik.

Mielőtt megismertem őt, volt néhány meggyőződésemmel magammal kapcsolatosan. Ő megpróbálta megértetni velem, hogy ez mind tévedés, és hosszú idő után végre rájöttem, hogy igaza van. Időbe telt, túl sok időbe, és mire rájöttem, ő már sehol se volt.

Hiányzik. Soha senkit nem szerettem úgy, mint őt. Most, hogy sok mindent megértettem és megváltoztam, senki mással nem tudok már együtt lenni. Nem illek már senkihez: ahhoz, hogy illeszkedni tudjak, szükségem lenne a régi hiedelmeimre.

Megesett néhányszor, hogy lefeküdtem más nővel. Ezek mind olyanok voltak, akik magukkal viszik az emléküket. Az egyikkel egyenesen úgy jártam, hogy miközben meztelenül feküdtünk az ágyban, rájöttem, hogy más a bőrének az illata, mint amibe beleszerettem, és ettől elkezdtem kellemetlenül érezni magam. Felöltöztem, és bocsánatkérések közepette eljöttem tőle.

Vannak történetek, amelyek évekig tartanak, és ezek alatt az évek alatt beleszeretsz a másikba és aztán kiseretsz belőle. Vannak, akik már nem szeretik egymást, mégis együtt maradnak. Vannak, akik úgy döntenek, hogy szakítanak, de időre van szükségük. Először megpróbálják kideríteni, hogy biztosan jól döntöttek-e vagy csak valami átmeneti válságról van szó. Ha végül rájönnek, hogy tényleg vége, még meg kell találni a módját, hogyan váljanak el, meg kell találni a megfelelő szavakat, hogy enyhítsék a fájdalmat. Vannak, akik ilyenkor akár hónapokat vagy éveket is képesek elvesztegetni. Van, aki az egész életét elvesztegeti, és soha nem teszi meg a döntő lépést. Sokan azért nem tudnak elmenni, mert nincs hová menniük vagy nem tudják elviselni annak a gondolatát, hogy fájdalmat okozzanak a másiknak. Erős fájdalmat, amit akkor érez a másik, ha meghitt kapcsolatban voltunk vele. Azt gondolják, hogy a hirtelen jött fájdalom nagyobb kárt okoz, mintha naponta adagolják.

Ezek a kapcsolatok élük tovább a maguk életét, még akkor is, ha az a fél, akit el akarnak hagyni, tisztában van a helyzettel. Úgy csinál, mintha semmit se venne észre. Ha egyik fél sem képes szembenézni a helyzettel, akkor elakad a gépezet. Letaglózza őket a kölcsönös tehetetlenség. Ilyenkor húzzák az időt. Vesztegetik az időt. Felélik az időt.

Az, akit el akarnak hagyni, majdnem mindig szívélyesebbé, kedvesebbé, engedékenyebbé válik; nem érti, hogy ezzel csak ront a helyzeten, mert aki túlságosan engedékeny, az idővel elveszíti a varázsát. Minél tovább húzzák az időt, az áldozat annál gyengébb lesz.

Van, aki arra vár, hogy a másik hibázzon, elrontson valamit vagy valamilyen kis gyengeséget mutasson, amibe aztán belekapaszkodhat és ürügyül használhatja, hogy megszabaduljon a lelkiismeretfurdalástól.

Néha még akkor is tovább él a féltékenység, amikor már nem szeretik egymást és oda-vissza ellehetetlenítik egymás életét. Csak azért nem szakítanak, hogy mások ne tudjanak közeledni.

Sokféle okból maradnak együtt az emberek. Egy öt éves viszonyból lehet, hogy csak két, három vagy négy év volt a szerelem. Ezért van az, hogy egy kapcsolat minősége nem mérhető években. Nem a mennyiség, a minőség a fontos. Vele három évig tartott a kapcsolat, de az volt az érzésem, hogy négy évnél is tovább szerettem őt. Úgy éreztem, hogy a szerelmem időben túlnőtt a viszonyunkon. Nem sokkal ezelőtt még meg voltam győződve arról, hogy szép csendben még ebben a két évben is szerettem őt, amikor már nem volt velem. Aztán rájöttem, hogy nem is szerettem őt, egyszerűen azért, mert nem tudtam szeretni. Mert mindig távolságtartó voltam. Sosem éreztem igazán szerelmet, csak beleéltem magam a másik érzelmeibe, akár egy színész, amikor szerepet játszik. Mindig sírtam a moziban, ha sántikáló kutyát láttam, haláleset történt vagy szerencsétlenséget mutattak a híradóban. Lehet, hogy erről ismerszik meg az, aki nem képes igazán szeretni.

A szerelmem valójában színjáték volt. Átéltam, de csak szerepet játszottam. És még csak észre sem vettem. Nem azért tettem a szerelmet, hogy becsapjam a másikat. Amikor azt mondtam neki, hogy „szeretlek”, nem tudtam, hogy nem mondok igazat. Saját magamat is becsaptam, azt gondoltam, hogy tényleg szeretem. És az együtt töltött három évben legalább kétszer vagy háromszor szerelmesnek is éreztem magam.

Ez volt az én nagy tévedésem, amire felnyitotta a szememet, hogy meglásam a valóságot. Mert igaza volt, amikor azt mondta, hogy nem tudok szeretni. Nem voltam rá képes. Összetévesztettem a szerelmet az alkalmazkodással.

„Ez a legnagyobb szeretetmegnyilvánulásod. Összetévesztetted a két dolgot. Amikor alkalmazkods, azt hiszed, hogy szeretsz.”

Nagyon kellett vigyáznom vele, mert mindig észrevette, hogy mit gondolok, mit érzek. Vannak nők, akiknek hazudhatsz bátran: túlozhatsz, mondhatsz nekik nevetségesnek tűnő képtelenségeket, és ők elhiszik. Ő nem

ilyen. Amikor olyasmit mondtam neki, ami nem volt igaz, lehetett az akár-milyen hihető, olyan arckifejezéssel nézett vissza rám, mint aki azt mondja „mit gondolsz, kivel beszélsz?” vagy egyenesen belenevetett a képembe.

Amikor azt mondta, hogy összetévesztem a szeretetet az alkalmazkodással, azt hittem, nincs igaza, hogy az csak egy veszekedés közben odamondott gonoszkodás. Pedig igaza volt.

Olyasmit akart tőlem, amit nem tudtam megadni neki, sőt még azt se tudtam, hogy miről van szó. Ráadásul azt hittem, hogy el van bizonytalanodva, hogy paranoiás. Mert amikor elgondolkodtam magamon, arra jutottam, hogy: „Nem vagyok féltékeny, nem kérek tőle olyasmit, amit nem akar megtenni, nem szoktam haragra gerjedni, teljesen szabad mellettem, ha elmegy valahova, még csak azt se kérdezem, hogy hova megy, mi egyebet tehetnék?”

Nem értettem, mit akar tőlem. Aztán világossá vált az egész. Beletelt egy kis időbe, de sikerült. Sajnos oda vezetett a lassúságom, hogy nincs többé, aki felmelegítse a lábamat az ágyban. Megváltoztam, és ezért körülbelül egy hónapja újra keresni kezdtem őt. Hívogatom telefonon. Ma is ez volt:

„Szia, én vagyok”.

„Tudom, csak azért vettem fel, hogy megmondjam, ne hívj többet”.

„De...”

Kattanás.

Rájöttem, hogy szeretem, és vissza akarok térni hozzá. Mindent meg akarok adni neki, amit csak akar. Ezért dült fel annyira, amikor Nicola néhány nappal ezelőtt hírt adott róla.